

Указ

Президента України

Про Положення про проходження військової служби військовослужбовцями Служби зовнішньої розвідки України

Відповідно до **статті 2** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" постановляю:

1. Затвердити Положення про проходження військової служби військовослужбовцями Служби зовнішньої розвідки України (додається).

2. Визнати такими, що втратили чинність:

Указ Президента України від 17 липня 2006 року № 619 "Про Положення про проходження військової служби військовослужбовцями Служби зовнішньої розвідки України";

Указ Президента України від 2 жовтня 2006 року № 804 "Про внесення змін до Указу Президента України від 17 липня 2006 року № 619";

Указ Президента України від 15 жовтня 2007 року № 974 "Про внесення змін до Указу Президента України від 17 липня 2006 року № 619";

Указ Президента України від 11 жовтня 2013 року № 553 "Про внесення змін до Указу Президента України від 17 липня 2006 року № 619";

пункт 1 **статті 1** Указу Президента України від 3 вересня 2020 року № 372 "Про внесення змін до деяких указів Президента України".

3. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

*м. Київ
30 грудня 2021 року
№ 690/2021*

ЗАТВЕРДЖЕНО
Указом Президента України
від 30 грудня 2021 року № 690/2021

ПОЛОЖЕННЯ

про проходження військової служби військовослужбовцями Служби зовнішньої розвідки України

І. Загальні положення

1. Це Положення визначає порядок проходження військової служби особами сержантського і старшинського складу, офіцерського складу Служби зовнішньої розвідки України (далі - військовослужбовці), виконання військового обов'язку в запасі та особливості проходження військової служби в особливий період.

Це Положення застосовується також до відносин, що виникають у зв'язку з проходженням у Службі зовнішньої розвідки України особами офіцерського складу кадрової військової служби до їх переходу в установленому порядку на військову службу за контрактом або звільнення з військової

служби.

2. Комплектування Служби зовнішньої розвідки України військовослужбовцями здійснюється шляхом:

прийняття громадян України у добровільному порядку на військову службу за контрактом;
призову громадян України на військову службу.

3. Військовослужбовці Служби зовнішньої розвідки України проходять такі види військової служби:

військову службу за контрактом осіб сержантського і старшинського складу;
військову службу за контрактом осіб офіцерського складу;
військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період;
військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період;
військову службу за призовом осіб офіцерського складу.

4. Військовослужбовцям Служби зовнішньої розвідки України присвоюються такі армійські військові звання:

Сержантський і старшинський склад
Молодший сержантський і старшинський склад
молодший сержант; сержант.
Старший сержантський і старшинський склад
старший сержант; головний сержант; штаб-сержант.
Вищий сержантський і старшинський склад
майстер-сержант; старший майстер-сержант; головний майстер-сержант.
Офіцерський склад
Молодший офіцерський склад
молодший лейтенант; лейтенант; старший лейтенант; капітан.
Старший офіцерський склад
майор; підполковник; полковник.

Вищий офіцерський склад

бригадний генерал; генерал-майор; генерал-лейтенант.
--

До військових звань осіб офіцерського складу юридичної та медичної служб, які мають відповідну освіту та займають відповідну штатну посаду, додаються слова "юстиції" та "медичної служби" відповідно.

До військових звань громадян України, які перебувають у запасі чи у відставці, додаються слова відповідно "запасу" або "у відставці".

5. Граничний вік перебування на військовій службі в мирний час становить:

для військовослужбовців молодшого сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, - до 45 років;

для військовослужбовців старшого сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, - до 50 років;

для військовослужбовців вищого сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, - до 55 років;

для військовослужбовців молодшого офіцерського складу - до 45 років;

для військовослужбовців старшого офіцерського складу: майорів, підполковників - до 50 років; полковників - до 55 років;

для військовослужбовців вищого офіцерського складу - до 60 років.

6. Військовослужбовці, які досягли граничного віку перебування на військовій службі, підлягають звільненню в запас або у відставку в порядку, визначеному цим Положенням.

7. Військовослужбовці, які мають високу професійну підготовку, досвід практичної роботи на займаній ними посаді, визнані військово-лікарською комісією придатними за станом здоров'я для проходження військової служби, на їх прохання можуть бути залишені на військовій службі понад граничний вік перебування на військовій службі на строк до 5 років.

Клопотання про залишення військовослужбовців на військовій службі понад граничний вік вносяться керівниками (начальниками) структурних підрозділів до підрозділу управління персоналом до 1 грудня поточного року.

Рішення про залишення осіб сержантського і старшинського складу на військовій службі понад граничний вік приймається заступниками Голови Служби зовнішньої розвідки України, а осіб офіцерського складу - Головою Служби зовнішньої розвідки України.

Рішення про залишення на військовій службі понад граничний вік військовослужбовців, відряджених до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних або комунальних закладів освіти для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі, приймається Головою Служби зовнішньої розвідки України за клопотанням керівників відповідних державних органів, підприємств, установ, організацій, державних або комунальних закладів освіти.

Військовослужбовці, залишені на військовій службі понад граничний вік, можуть бути звільнені з військової служби до закінчення строку, на який вони залишені на службі, на підставах, передбачених [статтею 26](#) Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" та [статтею 36](#) Закону України "Про розвідку".

8. Військовослужбовці можуть вступати до закладів вищої освіти на умовах, визначених пунктом 1 [статті 13](#) Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", з дозволу Голови Служби зовнішньої розвідки України або його заступників на підставі відповідних рапортів. Навчання не повинно перешкоджати виконанню військовослужбовцем службових обов'язків за займаною посадою.

II. Прийняття на військову службу. Укладення контракту

9. Контракт про проходження військової служби в Службі зовнішньої розвідки України - письмова угода, що укладається між громадянином України та державою, від імені якої виступає Служба зовнішньої розвідки України, для встановлення правових відносин між сторонами під час проходження військової служби.

Контракт укладається за формою, що додається, у двох примірниках, підписується громадянином України і відповідною посадовою особою Служби зовнішньої розвідки України згідно із вимогами пунктів 11 і 14 цього Положення, скріплюється гербовою печаткою та зберігається в кожній зі сторін.

Контракт є підставою для видання наказу про прийняття громадянина України на військову службу за контрактом чи продовження військової служби.

Строк контракту обчислюється повними роками, крім випадків укладення з військовослужбовцем контракту до досягнення ним граничного віку перебування на військовій службі або укладення контракту строком на шість місяців відповідно до абзацу другого частини третьої статті 23 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу".

10. На військову службу за контрактом до Служби зовнішньої розвідки України приймаються та призначаються на посади громадяни України, які пройшли професійно-психологічний відбір, психофізіологічне дослідження із застосуванням технічних засобів фіксації реакцій людини, перевірку у зв'язку з призначенням на посади в розвідувальному органі в порядку, визначеному Головою Служби зовнішньої розвідки України, і відповідають установленим вимогам проходження військової служби у розвідувальних органах України.

Порядок добору та прийняття громадян України на військову службу за контрактом визначається Головою Служби зовнішньої розвідки України.

На військову службу за контрактом у Службу зовнішньої розвідки України приймаються:

1) на військову службу осіб сержантського і старшинського складу особи, які мають вищу, фахову передвищу, професійно-технічну або повну загальну середню освіту, не досягли граничного віку перебування на військовій службі та не мають військових звань офіцерського складу, з числа:

військовослужбовців, які проходять строкову військову службу;

військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період;

військовослужбовців Збройних Сил України та інших утворених відповідно до закону військових формувань;

резервістів;

військовозобов'язаних;

громадян України призовного віку, а також жінок віком від 18 років;

рядового та молодшого начальницького складу, які проходять службу або працюють у відповідних державних органах і мають спеціальні звання, а також осіб із їх числа, які на час прийняття на військову службу не проходять службу чи не працюють у таких органах;

2) на військову службу осіб офіцерського складу:

військовослужбовці, які закінчили вищі військові навчальні заклади або військові навчальні підрозділи (військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки, відділення військової підготовки) закладів вищої освіти (далі - вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти) та яким присвоєно військове звання офіцерського складу;

офіцери запасу, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі;

особи офіцерського складу Служби зовнішньої розвідки України, які перебувають на кадровій військовій службі та не досягли граничного віку перебування на військовій службі;

особи офіцерського складу Збройних Сил України та інших утворених відповідно до закону військових формувань, які проходять військову службу за контрактом чи перебувають на кадровій військовій службі або проходять військову службу за призовом і не досягли граничного віку перебування на військовій службі;

особи рядового складу, сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, мають ступінь вищої освіти, що відповідає профілю службової діяльності, не нижче бакалавра і не досягли граничного віку перебування на військовій службі;

жінки, які не перебувають на військовому обліку, мають ступінь вищої освіти, що відповідає профілю службової діяльності, не нижче бакалавра і не досягли граничного віку перебування на військовій службі;

військовослужбовці строкової служби, які прослужили не менше шести місяців і мають ступінь вищої освіти, що відповідає профілю службової діяльності, не нижче бакалавра;

військовозобов'язані, які не мають військових звань офіцерського складу та мають ступінь вищої освіти, що відповідає профілю службової діяльності, не нижче бакалавра і не досягли граничного віку перебування на військовій службі;

особи сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період або службу у військовому резерві, здобули вищу освіту за ступенем не нижче бакалавра, пройшли (в разі потреби) курс військової підготовки за напрямом, що відповідає профілю службової діяльності, з одночасним присвоєнням первинного військового звання офіцерського складу;

особи офіцерського складу, які проходять військову службу за призовом, службу у військовому резерві та військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період;

громадяни України, які мають спеціальні звання середнього, старшого та вищого начальницького складу або класні чини, та проходять службу чи працюють у відповідних державних органах або на час прийняття на військову службу не проходять службу чи не працюють у таких органах та не досягли граничного віку перебування на військовій службі.

Особи не можуть бути прийняті на військову службу за контрактом, якщо час, що залишився їм до досягнення граничного віку перебування на військовій службі, є меншим за строк, визначений абзацами другим - шостим пункту 13 цього Положення, крім випадків, передбачених абзацом восьмим пункту 13 та абзацом п'ятим пункту 14 цього Положення.

11. Перший контракт від імені Служби зовнішньої розвідки України підписують:

з громадянами України, які приймаються на військову службу осіб офіцерського складу та призначаються на посади, за якими штатом передбачено військові звання від полковника і вище, і з особами офіцерського складу у військовому званні від полковника і вище - Голова Служби зовнішньої розвідки України;

з громадянами України, які приймаються на військову службу осіб офіцерського складу та призначаються на посади, за якими штатом передбачено військові звання до підполковника включно, і з особами офіцерського складу у військовому званні до підполковника включно - заступники Голови Служби зовнішньої розвідки України;

з громадянами України, які приймаються на військову службу осіб сержантського і старшинського складу, - заступники Голови Служби зовнішньої розвідки України, а також начальники підрозділів Служби зовнішньої розвідки України, яким Головою Служби зовнішньої розвідки України надано право приймати на військову службу осіб сержантського і старшинського складу.

12. Перший контракт набирає чинності з дня:

зарахування до списків особового складу Служби зовнішньої розвідки України;

видання наказу про прийняття військовослужбовця на військову службу за контрактом.

13. Перший контракт про проходження військової служби в Службі зовнішньої розвідки України укладається на такі строки військової служби в календарному обчисленні:

для осіб сержантського і старшинського складу - від 3 до 5 років;

для осіб офіцерського складу з числа:

військовослужбовців, які закінчили вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти за програмою підготовки для проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу та оволоділи відповідними спеціальностями (крім спеціальностей льотного складу авіації), - 5 років;

громадян України, яким первинне військове звання присвоєно після проходження повного курсу військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу або в порядку атестування осіб до присвоєння первинних військових звань офіцерського складу запасу, - від 2 до 5 років;

інших громадян України - від 1 до 5 років.

Для осіб, які приймаються на військову службу за контрактом у період з моменту оголошення мобілізації до часу введення воєнного стану або оголошення рішення про демобілізацію та призначаються на посади, строки військової служби в календарному обчисленні встановлюються відповідно до абзацу восьмого цього пункту.

Для військовослужбовців строкової військової служби та військовослужбовців військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, які під час дії особливого періоду виступили не менше 11 місяців, осіб, звільнених з військової служби під час дії особливого періоду, які приймаються на військову службу за контрактом у період з моменту оголошення мобілізації до часу введення воєнного стану або оголошення рішення про демобілізацію, строк військової служби в календарному обчисленні встановлюється шість місяців. Строк проходження військової служби для таких військовослужбовців може бути продовжено за новими контрактами на шість місяців або на строки, визначені пунктом 14 цього Положення. В разі закінчення особливого періоду або оголошення рішення про демобілізацію дія таких контрактів припиняється достроково.

Громадяни України, які не досягли граничного віку перебування в запасі, в разі настання особливого періоду можуть бути прийняті на військову службу за контрактом на строк військової служби в календарному обчисленні, встановлений цим пунктом.

14. Строк проходження військової служби може бути продовжено за новим контрактом до досягнення граничного віку перебування на військовій службі:

для військовослужбовців, які проходять військову службу на посадах сержантського і старшинського складу, - на строк від 3 до 5 років;

для осіб офіцерського складу - на строк від 5 до 10 років.

Для осіб офіцерського складу, які мають право на пенсію за вислугу років, за їхнім бажанням строк проходження військової служби за новим контрактом може бути продовжено на строк від 2 до 10 років, але не більше ніж до досягнення граничного віку перебування на військовій службі.

Особам офіцерського складу, яким до досягнення граничного віку перебування на кадровій військовій службі залишилося менше 5 років, у разі переходу на військову службу за контрактом тривалість дії першого контракту визначається строком, який залишився до досягнення ними встановленого граничного віку перебування на військовій службі.

Новий контракт понад граничний вік перебування на військовій службі укладається на строк до 5 років.

Новий контракт укладається не пізніше ніж за один місяць до закінчення строку чинного контракту та набирає чинності з дня, наступного за днем закінчення дії попереднього контракту.

Право підписання нового контракту від імені Служби зовнішньої розвідки України мають посадові особи, зазначені в пункті 11 цього Положення.

15. Контракт припиняється:

в день закінчення його строку - в разі продовження військовослужбовцю військової служби за новим контрактом;

в день прийняття військовослужбовців сержантського і старшинського складу на військову службу

за контрактом осіб офіцерського складу;

в день, зазначений у наказі про виключення військовослужбовця зі списків особового складу Служби зовнішньої розвідки України.

16. Дія контракту продовжується з:

1) військовослужбовцями, обраними на виборні посади та прикомандированими до Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим або місцевих рад із залишенням їх на військовій службі, відрядженими до державних органів, підприємств, установ, організацій, а також державних та комунальних закладів освіти, за відсутності клопотань цих військовослужбовців про звільнення їх з військової служби у зв'язку із закінченням строку контракту або про укладення нового контракту - на строк виконання ними відповідних повноважень, перебування у відрядженні, а також на строк, необхідний для прийняття рішення щодо укладення нового контракту або звільнення;

2) військовослужбовцями, які перебувають у довготермінових закордонних відрядженнях, - на строк перебування в таких відрядженнях;

3) військовослужбовцями, які перебували в умовах, що з об'єктивних причин (перебування у полоні, заручником та за інших обставин) унеможливили укладення нового контракту, - до прийняття судом рішення про визнання їх безвісно відсутніми чи оголошення померлими або до закінчення перебування у зазначених умовах і повернення до підрозділів, у яких вони проходили військову службу, а також на строк, необхідний для прийняття рішення щодо укладення нового контракту або звільнення;

4) військовослужбовцями-жінками, які перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, а також військовослужбовцями, що перебувають у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а в разі якщо дитина потребує домашнього догляду, тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення дитиною шестирічного віку, за відсутності клопотань цих військовослужбовців про звільнення їх з військової служби у зв'язку із закінченням строку контракту або про укладення нового контракту - до закінчення зазначених відпусток, а також на строк, необхідний для прийняття рішення щодо укладення нового контракту або звільнення;

5) військовослужбовцями, військова служба яких була призупинена відповідно до частини другої **статті 24** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" та стосовно яких судом винесено виправдальний вирок, що набрав законної сили, або стосовно яких закрито кримінальне провадження відповідно до пунктів 1, 2, 3 частини першої **статті 284** Кримінального процесуального кодексу України;

6) військовослужбовцями під час звільнення з військової служби у зв'язку із закінченням строку контракту:

до закінчення щорічної основної відпустки, час якої повністю або частково перевищує строк контракту;

на час перебування на лікуванні чи у відпустці для лікування у зв'язку з хворобою.

17. Для потреб Служби зовнішньої розвідки України в комплектуванні окремих посад за рішенням Голови Служби зовнішньої розвідки України на військову службу за призовом осіб офіцерського складу можуть бути прийняті громадяни України, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі, пройшли професійно-психологічний відбір, психофізіологічне дослідження із застосуванням технічних засобів фіксації реакцій людини, перевірку у зв'язку з призначенням на посади в розвідувальному органі в порядку, визначеному Головою Служби зовнішньої розвідки України, і відповідають установленим вимогам проходження військової служби у розвідувальних органах України.

18. Для громадян України, які проходять військову службу за призовом осіб офіцерського складу, строки військової служби в календарному обчисленні становлять до 18 місяців.

III. Військові звання

19. Військові звання сержантського і старшинського складу та офіцерського складу присвоюються військовослужбовцям і військовозобов'язаним з урахуванням їх рівня освіти, ділових і моральних якостей, професійної підготовки, посади, яку вони займають, та інших умов, передбачених цим Положенням.

20. Військове звання молодшого сержанта присвоюється особам рядового складу, жінкам, громадянам України призовного віку, які мають вищу, фахову передвищу, професійно-технічну або повну

загальну середню освіту і не проходили строкової військової служби, одночасно з прийняттям на військову службу за контрактом осіб сержантського і старшинського складу.

21. Чергові військові звання сержантського і старшинського складу присвоюються військовослужбовцям у послідовному порядку за умови відповідності чергового звання військовому званню, передбаченому штатною посадою, та після закінчення встановленого строку вислуги в попередньому військовому званні.

Чергове військове звання сержантського і старшинського складу може бути присвоєно Головою Служби зовнішньої розвідки України або його заступниками, яким надано право видавати накази по особовому складу, в порядку заохочення достроково один раз за весь період проходження військової служби відповідно до **Дисциплінарного статуту Збройних Сил України**:

особам молодшого сержантського і старшинського складу, після закінчення не менше ніж половини встановленого строку вислуги в попередньому військовому званні та за умови проходження служби на посадах, штатно-посадова категорія яких відповідає черговому військовому званню;

особам старшого та вищого сержантського і старшинського складу після закінчення не менше ніж половини встановленого строку вислуги в попередньому військовому званні та за умови проходження служби не менше одного року на посадах, штатно-посадова категорія яких відповідає черговому військовому званню.

22. Строки вислуги у військових званнях для осіб сержантського і старшинського складу, які перебувають на військовій службі, встановлюються:

молодшого сержанта - 6 місяців;

сержанта, старшого сержанта - 1 рік;

головного сержанта, штаб-сержанта, майстер-сержанта, старшого майстер-сержанта - 3 роки.

Військовослужбовцям сержантського і старшинського складу, прийнятим на військову службу із запасу, до строку вислуги у військовому званні зараховується час перебування їх у військовому званні в запасі з додержанням строків вислуги, встановлених цим пунктом. У разі прийняття на військову службу військовозобов'язаних, які мають військові звання сержантського і старшинського складу, не передбачені пунктом 4 цього Положення, здійснюється їх переатестація в порядку та співвідношеннях, встановлених законом.

23. Військові звання сержантського і старшинського складу присвоюються заступниками Голови Служби зовнішньої розвідки України або начальниками підрозділів, яким Головою Служби зовнішньої розвідки України надано право приймати на військову службу за контрактом осіб сержантського і старшинського складу.

24. Військове звання молодшого лейтенанта присвоюється військовослужбовцям, військовозобов'язаним і жінкам, які мають вищу освіту за ступенем бакалавра, що відповідає профілю службової діяльності, одночасно з прийняттям на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу.

25. Військове звання лейтенанта присвоюється:

молодшим лейтенантам, у яких закінчився строк вислуги в цьому званні;

військовослужбовцям, військовозобов'язаним і жінкам, які мають ступінь вищої освіти магістра (або прирівняний до нього освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), що відповідає профілю службової діяльності, одночасно з прийняттям на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу.

26. Військові звання молодшого і старшого офіцерського складу присвоюються:

першим заступником Голови Служби зовнішньої розвідки України - до підполковника включно;

Головою Служби зовнішньої розвідки України - до полковника включно.

27. Військові звання вищого офіцерського складу присвоюються Президентом України за поданням Голови Служби зовнішньої розвідки України.

28. Чергові військові звання офіцерського складу військовослужбовцям присвоюються в

послідовному порядку в разі відповідності чергового звання військовому званню, передбаченому штатною посадою, та після закінчення встановленого строку вислуги в попередньому військовому званні.

29. Присвоєння військових звань військовослужбовцям проводиться відповідно до цього Положення в порядку, який визначається Головою Служби зовнішньої розвідки України.

30. Строки вислуги у військових званнях для осіб офіцерського складу, які перебувають на військовій службі, встановлюються:

молодшого лейтенанта, лейтенанта - 2 роки;

старшого лейтенанта, капітана - 3 роки;

майора - 4 роки;

підполковника - 5 років;

полковника - 2 роки.

Для осіб офіцерського складу, які закінчили вищі військові навчальні заклади або військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти з п'ятирічним строком навчання та більше, строк вислуги у військовому званні лейтенанта зменшується на один рік.

31. Строк вислуги у військовому званні обчислюється з дня видання наказу про присвоєння відповідного війського звання або дня, зазначеного в наказі.

До строку вислуги у військовому званні зараховуються:

час перебування військовослужбовця на військовій службі у відповідному військовому званні з дня його присвоєння;

час перебування військовослужбовця у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відпустці для догляду за дитиною, яка потребує домашнього догляду, тривалістю, визначеною в медичному висновку;

час перерви у військовій службі у зв'язку з незаконним засудженням військовослужбовця або незаконним звільненням з військової служби;

час, протягом якого військовослужбовцю чергове військове звання не було присвоєно у зв'язку з здійсненням стосовно нього кримінального провадження, яке надалі було закрито з реабілітуючих підстав на стадії досудового розслідування або судом ухвалено виправдувальний вирок.

До строку вислуги у військовому званні не зараховується строк відбування покарання військовослужбовцем, засудженим до покарання у виді службового обмеження для військовослужбовців, арешту, а також звільненим від відбування покарання з випробуванням і залишеним на військовій службі.

Час перебування військовослужбовця в пониженому військовому званні не зараховується до строку вислуги в поновленому військовому званні.

Особам офіцерського складу, прийнятим на військову службу із запасу, до строку вислуги у військовому званні зараховується час перебування їх у військовому званні в запасі з додержанням строків вислуги, встановлених цим пунктом.

32. Чергове військове звання особам офіцерського складу до полковника включно може бути присвоєно посадовими особами, визначеними в пункті 26 цього Положення, в порядку заохочення достроково один раз за весь період проходження військової служби після закінчення не менше ніж половини встановленого строку вислуги в попередньому військовому званні за умови проходження служби не менше одного року на посадах, штатно-посадова категорія яких відповідає черговому військовому званню або на один ступінь вище за військове звання, передбачене штатною посадою, після закінчення встановленого строку вислуги в попередньому званні військовослужбовцям, які виявили високі професійні, ділові та моральні якості під час виконання військового обов'язку та досягли високих показників у службовій діяльності.

33. У разі прийняття на військову службу осіб рядового та начальницького складу, які мають відповідні спеціальні звання, або осіб, які мають класні чини, а також осіб із їх числа, які на час прийняття на військову службу не проходять службу чи не працюють у відповідних державних органах, зазначеним

особам присвоюються військові звання в порядку переатестації з урахуванням їхніх спеціальних звань або класних чинів.

Військовослужбовцям, які мають корабельні військові звання, одночасно з призначенням на посади присвоюються в порядку переатестації відповідні армійські військові звання.

34. До строку вислуги у військовому званні осіб, яким відповідно до цього Положення військове звання присвоєно у порядку переатестації, зараховується строк вислуги у відповідному військовому званні, спеціальному званні або класному чині, яке вони мали до переатестації.

35. Чергове військове звання не присвоюється військовослужбовцям:

1) під час призупинення військової служби, усунення від виконання службових обов'язків, відсторонення від виконання службових повноважень, відсторонення від посади;

2) якщо на військовослужбовця накладене дисциплінарне стягнення у вигляді попередження про неповну службу відповідності - протягом строку дії цього стягнення;

3) якщо за вироком суду військовослужбовцю призначено покарання, не пов'язане з позбавленням чи обмеженням волі, арешт, тримання в дисциплінарному батальйоні або якого звільнено від відбування покарання з випробуванням - до погашення або зняття судимості.

36. Військовослужбовці можуть бути позбавлені військового звання за вироком суду у зв'язку із засудженням за вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину.

Військовослужбовці, позбавлені військового звання за вироком суду, виключаються зі списків особового складу з наступного дня після набрання вироком суду законної сили. Зазначеним особам в установленому законодавством порядку одночасно з прийняттям на військовий облік присвоюється військове звання солдата запасу.

37. Особи сержантського і старшинського складу та особи офіцерського складу (крім тих, яким присвоєно первинне військове звання) можуть бути відповідно до **статті 48** Дисциплінарного статуту Збройних Сил України понижені у військовому званні на один ступінь.

38. Пониження військовослужбовців у військовому званні на один ступінь у порядку дисциплінарного стягнення та поновлення їх в попередньому військовому званні здійснюється:

осіб сержантського і старшинського складу - начальниками, яким Головою Служби зовнішньої розвідки України надане таке право;

осіб офіцерського складу у військовому званні до полковника включно - Головою Служби зовнішньої розвідки України.

Про пониження військовослужбовців у військовому званні в порядку дисциплінарного стягнення та поновлення їх у попередньому військовому званні посадові особи, зазначені у цьому пункті, видають відповідний наказ.

IV. Призначення на посади та переміщення по службі, призупинення військової служби

39. Військові посади (штатні посади, що підлягають заміщенню військовослужбовцями) та відповідні їм військові звання передбачаються у штатах.

Перелік посад, що підлягають заміщенню особами вищого офіцерського складу в Службі зовнішньої розвідки України, затверджується Президентом України за поданням Голови Служби зовнішньої розвідки України, а перелік посад інших військовослужбовців - Головою Служби зовнішньої розвідки України.

40. Голова Служби зовнішньої розвідки України, перший заступник та заступники Голови Служби зовнішньої розвідки України призначаються на посади і звільняються з посад відповідно до **Закону України "Про Службу зовнішньої розвідки України"**.

41. Військовослужбовці призначаються на штатні посади їхніми прямими начальниками в порядку, що встановлюється Головою Служби зовнішньої розвідки України.

Призначення військовослужбовців на посади та переміщення їх по службі здійснюється з урахуванням особливостей, визначених **Законом України "Про розвідку"**, та з додержанням таких вимог:

1) комплектування військових посад сержантського і старшинського складу та офіцерського складу здійснюється військовослужбовцями сержантського і старшинського складу та офіцерського складу відповідно;

2) у разі призначення на посади та в усіх випадках переміщення по службі військовослужбовців повинно забезпечуватися їх використання за основною або спорідненою спеціальністю чи з урахуванням набутого досвіду;

3) військовозобов'язані, жінки та інші особи, які приймаються на військову службу, призначаються на посади з дня їх прибуття до підрозділу для проходження служби, але не раніше дня, наступного за днем звільнення їх із попереднього місця роботи (служби);

4) необхідність і терміновість переміщення військовослужбовців, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі та визнані військово-лікарськими комісіями обмежено придатними до військової служби, з посад, що вони займають, на інші посади, обов'язки за якими вони можуть виконувати з урахуванням стану здоров'я, підготовки й досвіду служби, визначаються відповідними прямими начальниками на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

5) переміщення по службі в іншу місцевість військовослужбовців, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі та визнані військово-лікарськими комісіями придатними або обмежено придатними до військової служби, але мають потребу за станом свого здоров'я або за станом здоров'я членів їх сімей змінити місце служби (проживання), здійснюється за рішенням відповідних керівників (начальників) на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

6) військовослужбовці, які є близькими особами в значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання корупції", не можуть перебувати у відносинах прямої організаційної та правової залежності підлеглої особи від її керівника, у тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на військову службу, призначення на посаду, звільнення з військової служби, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контролю за їх виконанням. У разі виникнення обставин, що порушують ці вимоги, військовослужбовці, близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у п'ятнадцятиденний строк. Якщо в зазначений строк ці обставини добровільно не усунуто, військовослужбовці або близькі їм особи в місячний строк з моменту виникнення обставин підлягають переведенню в установленому порядку на іншу посаду, що виключає пряму організаційну та правову залежність. У разі неможливості такого переведення особа, яка перебуває у прямій організаційній та правовій залежності, підлягає звільненню із займаної посади або зі служби;

7) призначення військовослужбовців на посади в порядку службового сумісництва заборонено, крім посад, пов'язаних із викладацькою, науковою і творчою діяльністю, медичною практикою, інструкторською та суддівською практикою зі спорту. Призначення на такі посади здійснюється в порядку, визначеному Головою Служби зовнішньої розвідки України.

Переміщення військовослужбовців по службі здійснюється, як правило, без зарахування їх в розпорядження відповідних начальників. Призначення на посади військовослужбовців, які перебувають у розпорядженні відповідних начальників, здійснюється в якомога коротший строк, але не пізніше ніж у строки, визначені пунктом 48.

У разі виникнення обмежень для подальшого проходження служби військовослужбовцями кадрового складу внаслідок розкриття інформації про їх належність до Служби зовнішньої розвідки України або інших незалежних від них обставин, таким військовослужбовцям забезпечується подальше проходження служби на інших посадах відповідно до їхнього фаху та кваліфікації.

Окремі військові посади в мирний час можуть заміщуватися цивільними особами (на умовах строкового трудового договору) в порядку, встановленому Головою Служби зовнішньої розвідки України.

Військові посади співробітників кадрового складу можуть бути заміщені державними службовцями за рішенням Голови Служби після введення до штату Служби зовнішньої розвідки України відповідної посади державної служби.

42. Переміщення по службі військовослужбовців здійснюється:

1) на вищі посади - в порядку просування по службі;

2) на рівнозначні посади:

у зв'язку зі скороченням штатів або проведенням організаційних заходів;

за сімейними обставинами - на особисте прохання;

за станом здоров'я - на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

у разі службової необхідності, для більш доцільного використання військовослужбовців - за рішенням відповідних керівників (начальників);

у разі скасування військовослужбовцю раніше наданого допуску до державної таємниці або відмови у наданні допуску до державної таємниці - на посаду, не пов'язану з державною таємницею;

у зв'язку з перебуванням із близькими особами у відносинах прямої організаційної та правової залежності;

вагітних військовослужбовців-жінок за їх клопотанням відповідно до медичного висновку - на посади з більш легкими умовами військової служби, а також військовослужбовців-жінок, які мають дітей віком до трьох років, за їх клопотанням - у разі неможливості виконання ними обов'язків за попередньою посадою;

у разі відсутності можливості поновлення на попередній посаді у зв'язку з незаконним звільненням або переміщенням по службі;

3) на нижчі посади:

у зв'язку зі скороченням штатів або проведенням організаційних заходів у разі неможливості призначення на рівнозначну посаду - за згодою військовослужбовця;

за станом здоров'я - на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

з урахуванням професійних, ділових і моральних якостей - на підставі висновку атестування;

за віком, сімейними обставинами або з інших поважних причин - на прохання військовослужбовця;

у порядку виконання накладеного відповідно до [Дисциплінарного статуту Збройних Сил України](#) дисциплінарного стягнення;

у разі скасування військовослужбовцю раніше наданого допуску до державної таємниці або відмови у наданні допуску до державної таємниці - на посаду, не пов'язану з державною таємницею, - за згодою військовослужбовця, якщо неможливе призначення на рівнозначну посаду;

у зв'язку з перебуванням із близькими особами у відносинах прямої організаційної та правової залежності - за згодою військовослужбовця, якщо неможливе призначення на рівнозначну посаду;

вагітних військовослужбовців-жінок за їх клопотанням відповідно до медичного висновку - на посади з більш легкими умовами військової служби, а також військовослужбовців-жінок, які мають дітей віком до трьох років, за їх клопотанням - у разі неможливості виконання ними обов'язків за попередньою посадою та за відсутності рівнозначних посад;

у разі виникнення обмежень для подальшого проходження служби військовослужбовцем кадрового складу внаслідок розкриття інформації про його належність до Служби зовнішньої розвідки України або інших незалежних від них обставин та неможливості призначення на вищу або рівнозначну посаду.

Посада вважається вищою, якщо штатом за цією посадою передбачено вище граничне військове звання, а в разі рівних граничних військових звань - більший посадовий оклад; нижчою, якщо штатом за цією посадою передбачено нижче граничне військове звання, а в разі рівних граничних військових звань - менший посадовий оклад; рівнозначною, якщо штатом за цією посадою передбачено рівне граничне військове звання та рівнозначний посадовий оклад.

43. Просування по службі військовослужбовців здійснюється з урахуванням їхніх професійних, ділових і моральних якостей, стану здоров'я, досягнутих результатів роботи (служби), здатності виконувати завдання у складних умовах служби.

Для призначення на вищі посади в підрозділах створюється кадровий резерв для просування по службі.

Переміщення по службі на вищі посади військовослужбовців, до яких застосовано покарання у вигляді службового обмеження для військовослужбовців, під час відбування такого покарання не

здійснюється.

44. Усунення військовослужбовців від виконання службових обов'язків здійснюється відповідно до **Дисциплінарного статуту Збройних Сил України**.

Військовослужбовець, стосовно якого складено протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, може бути відсторонений від виконання службових повноважень до закінчення розгляду справи судом.

Відсторонення військовослужбовців від посади як захід забезпечення кримінального провадження здійснюється відповідно до **Кримінального процесуального кодексу України**.

Військовослужбовці, усунені від виконання службових обов'язків або відсторонені від виконання службових повноважень, продовжують проходити військову службу, виконуючи обов'язки військової служби в межах, визначених керівником структурного підрозділу, якщо до них не застосовано запобіжних заходів у виді домашнього арешту або тримання під вартою чи таких покарань, як арешт або тримання в дисциплінарному батальйоні.

45. Переміщення військовослужбовців з вищих посад на нижчі здійснюється прямими начальниками в межах наданих їм прав щодо призначення на відповідні посади.

У разі скорочення штатів або проведення організаційних заходів військовослужбовці, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи або мають статус учасника бойових дій, користуються переважним правом залишення за місцем служби чи першочерговим правом призначення на вакантні посади. Якщо військовослужбовців, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, переміщено на посади з меншим посадовим окладом, їм зберігається за їхнім бажанням посадовий оклад на новому місці служби (новій посаді), але не більше одного року.

Військовослужбовці, переміщені з вищих посад на нижчі, надалі можуть просуватися по службі з урахуванням вимог пункту 41 цього Положення та стану здоров'я.

46. Військовослужбовці, які переміщуються по службі, мають вибути до нового місця служби після здавання справ та посади, але не пізніше як через один місяць від дня одержання підрозділом наказу або письмового повідомлення про переміщення по службі, а ті з них, які на цей час перебувають у відпустці чи на лікуванні, - після повернення з відпустки чи лікування з урахуванням часу на здавання справ та посади.

47. Зарахування військовослужбовців у розпорядження відповідних начальників означає, що вони проходять військову службу не на військових посадах та виконують обов'язки військової служби (завдання) в межах, визначених цими начальниками в порядку, встановленому Головою Служби.

Військовослужбовці звільняються з посад та зараховуються в розпорядження відповідних начальників наказами по особовому складу тих начальників, які мають право призначення на ці посади, а військовослужбовці, призначення на посади та звільнення з посад яких належить до повноважень Президента України, зараховуються в розпорядження відповідних начальників наказами по особовому складу Голови Служби зовнішньої розвідки України на підставі відповідного указу Президента України про звільнення військовослужбовця з посади.

Час перебування військовослужбовців на лікуванні, в щорічній основній, встановлених законодавством додаткових та соціальних відпустках, відпустках у зв'язку з хворобою, за сімейними обставинами, а також період участі у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки й оборони, відсічі та стримування збройної агресії на територіях, де ведуться бойові дії, з загальної тривалості періоду перебування в розпорядженні відповідних начальників виключається.

За військовослужбовцями, зарахованими у розпорядження відповідних начальників, зберігається право на грошове та інші види забезпечення за останньою посадою, яку вони обіймали перед зарахуванням у розпорядження, якщо інше не передбачено законодавством.

48. Зарахування військовослужбовців Служби зовнішньої розвідки України в розпорядження відповідних начальників допускається у разі:

1) визнання військовослужбовця військово-лікарською комісією непридатним до військової служби в мирний час, обмежено придатним у воєнний час або непридатним до військової служби з виключенням з військового обліку - на строк, необхідний для підготовки матеріалів до звільнення з військової служби, але не більш як 1 місяць;

- 2) прийняття на військову службу за контрактом осіб сержантського і старшинського складу громадян України призовного віку, які мають вищу, фахову передвищу, професійно-технічну або повну загальну середню освіту і не проходили строкової військової служби, - на строк до 2 місяців;
- 3) повернення військовослужбовців, відряджених до державних органів, підприємств, установ, організацій, а також державних та комунальних закладів освіти, - до 2 місяців;
- 4) повернення військовослужбовців з довготермінових закордонних відряджень - до 2 місяців;
- 5) повернення військовослужбовців, обраних на виборні посади, після закінчення строку їх повноважень, - до 2 місяців;
- 6) закінчення військовослужбовцями вищого військового навчального закладу або військового навчального підрозділу закладу вищої освіти, у разі відсутності вакантних посад - до 2 місяців;
- 7) відмови військовослужбовця від оформлення або переоформлення допуску до державної таємниці, скасування військовослужбовцю допуску до державної таємниці, якщо для виконання ним службових обов'язків потрібен такий допуск, - на строк до 2 місяців;
- 8) скорочення штатів або проведення організаційних заходів (зміна організаційно-штатної побудови, передислокація, перерозподіл посадових обов'язків та наявних сил у зв'язку зі зміною покладених завдань, прийняття Головою Служби зовнішньої розвідки України управлінських рішень щодо переміщення військовослужбовців для здійснення оперативно-службової (службової) діяльності на окремих напрямках та підвищення її ефективності тощо) - на строк до 3 місяців;
- 9) навчання військовослужбовця за денною формою у вищому військовому навчальному закладі чи військовому навчальному підрозділі закладу вищої освіти або за кордоном - до закінчення навчання;
- 10) відсутності відомостей про місцеперебування військовослужбовця строком понад десять днів - до його повернення до місця проходження служби або до дня набрання чинності рішенням суду про визнання його безвісно відсутнім чи оголошення померлим;
- 11) усунення військовослужбовця від виконання службових обов'язків відповідно до **Дисциплінарного статуту Збройних Сил України** - на період, необхідний для проведення службового розслідування, та час, необхідний для прийняття відповідного рішення;
- 12) відсторонення військовослужбовця від виконання службових повноважень у зв'язку зі складенням стосовно нього протоколу про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, - до закінчення розгляду справи судом;
- 13) відсторонення військовослужбовця від посади під час досудового розслідування або судового провадження - до закінчення строку застосування цього заходу забезпечення кримінального провадження або до його скасування в порядку, передбаченому **Кримінальним процесуальним кодексом України**;
- 14) якщо стосовно військовослужбовця застосовано запобіжні заходи у вигляді домашнього арешту або тримання під вартою чи за вироком суду застосовані такі покарання, як арешт або тримання в дисциплінарному батальйоні, - до скасування чи зміни запобіжного заходу або до винесення судом вироку чи відбуття кримінального покарання;
- 15) якщо військовослужбовець перебуває у полоні, є заручником або інтернованою особою, - до його повернення;
- 16) перебування у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (шестирічного віку - за медичними показниками) - до закінчення такої відпустки;
- 17) якщо судом стосовно військовослужбовця, військову службу якого призупинено, винесено виправдувальний вирок, що набрав законної сили, або стосовно якого закрито кримінальне провадження відповідно до пунктів 1, 2, 3 частини першої **статті 284** Кримінального процесуального кодексу України або вироком суду визначено міру покарання у виді службового обмеження - на строк до 3 місяців;
- 18) виникнення обмежень для подальшого проходження служби військовослужбовцем кадрового складу внаслідок розкриття інформації про його належність до Служби зовнішньої розвідки України - на строк до 2 місяців;
- 19) відмови військовослужбовця від проходження перевірки, пов'язаної з призначенням на посаду в розвідувальному органі, в тому числі відмови від психофізіологічного дослідження із застосуванням

технічних засобів фіксації реакцій людини, - на строк до 2 місяців;

20) встановлення за результатами перевірки відомостей, які не відповідають установленим законодавством вимогам для зайняття посади в розвідувальному органі, в тому числі в разі виявлення однієї з підстав, зазначених у частині другій **статті 31** Закону України "Про розвідку", - на строк до 2 місяців;

21) звільнення військовослужбовця з посади, призначення на яку та звільнення з якої здійснюється Президентом України, - на період вирішення питання щодо подальшого проходження ним військової служби, але не більше 2 місяців.

Після закінчення строку перебування військовослужбовця в розпорядженні відповідного начальника, а також у разі відсутності підстав для подальшого перебування в розпорядженні такий військовослужбовець призначається на посаду або в установленому порядку звільняється з військової служби.

Військовослужбовець, який після закінчення строку перебування в розпорядженні у зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів не призначений на посаду через відсутність вакантних посад (рівної або нижчої) у Службі зовнішньої розвідки України або через ненадання військовослужбовцем згоди на призначення на нижчу посаду, звільняється в установленому порядку з військової служби. Вакантні посади, на яких може бути використано військовослужбовця з дотриманням вимог, встановлених пунктом 41 цього Положення, визначаються начальником підрозділу, в розпорядженні якого перебуває військовослужбовець, у порядку, встановленому Головою Служби зовнішньої розвідки України.

49. У зв'язку зі службовою необхідністю та з урахуванням особливостей, визначених **Законом України** "Про розвідку", на військовослужбовця може бути покладено тимчасове виконання обов'язків за іншою рівною або вищою посадою:

1) за вакантною військовою посадою - за його згодою;

2) за зайнятою військовою посадою - в разі тимчасової відсутності військовослужбовця, який її займає, або якщо військовослужбовець, який її займає, усунутий від виконання службових обов'язків чи відсторонений від посади або від виконання службових повноважень. Військовослужбовці, на яких покладено тимчасове виконання обов'язків за іншою посадою, не звільняються від виконання службових обов'язків за основною посадою, якщо наказом про покладання тимчасового виконання обов'язків їх не увільнено від виконання службових обов'язків за основною посадою.

Безперервний строк тимчасового виконання обов'язків за вакантною військовою посадою не повинен перевищувати шести місяців, а за зайнятою військовою посадою - чотирьох місяців.

Тимчасове виконання обов'язків також може бути покладено на військовослужбовців, які перебувають у розпорядженні відповідних начальників.

50. У зв'язку зі службовою необхідністю військовослужбовці можуть бути тимчасово підпорядковані керівнику (начальнику) іншого підрозділу Служби зовнішньої розвідки України без звільнення з посад, які вони займають, у порядку, визначеному Головою Служби зовнішньої розвідки України.

51. Військовослужбовці за їхньою згодою можуть бути переведені зі Служби зовнішньої розвідки України до Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів військових формувань, із виключенням зі списків особового складу Служби зовнішньої розвідки України за погодженням між Службою зовнішньої розвідки України та відповідним військовим формуванням.

52. Для військовослужбовців, які самовільно залишили підрозділ Служби зовнішньої розвідки України або місце служби, дезертирували із Служби зовнішньої розвідки України або добровільно здалися в полон, військова служба призупиняється відповідно до частини другої **статті 24** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу".

53. Військова служба для військовослужбовців призупиняється з дня внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань на підставі заяви, повідомлення Голови Служби зовнішньої розвідки України про вчинене кримінальне правопорушення, поданих відповідно до частини четвертої **статті 85** Дисциплінарного статуту Збройних Сил України.

54. Військовослужбовці, військову службу яких призупинено, звільняються з посад та вважаються

такими, що не виконують (не несуть) обов'язків військової служби. Контракт про проходження військової служби, а також виплата грошового та здійснення продовольчого, речового, інших видів забезпечення таким військовослужбовцям призупиняються, про що видається наказ по особовому складу.

Звільнення з посад військовослужбовців, військову службу яких призупинено, здійснюється наказами по особовому складу посадових осіб, зазначених у пункті 11 цього Положення.

Звільнення з посад військовослужбовців, призначених на посади Президентом України, військову службу яких призупинено, здійснюється Президентом України.

55. Час призупинення військової служби військовослужбовцям не зараховується до строку військової служби, вислуги у військовому званні та до вислуги років для виплати надбавки за вислугу років і призначення пенсії. На них не поширюються пільги та соціальні гарантії, встановлені законодавством для військовослужбовців.

56. Військовослужбовці, військову службу яких призупинено, не входять до загальної чисельності Служби зовнішньої розвідки України.

57. Військовослужбовці, військову службу яких призупинено та стосовно яких обвинувальні вироки суду набрали законної сили, підлягають звільненню з військової служби відповідно до пункту "г" частини другої, пункту "г" частини третьої, підпункту "д" пункту 1, підпункту "в" пункту 2 частини четвертої, підпункту "е" пункту 1, підпункту "е" пункту 2, підпункту "в" пункту 3 частини п'ятої та підпункту "е" пункту 1, підпункту "д" пункту 2, підпункту "в" пункту 3 частини шостої **статті 26** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", крім військовослужбовців, яким вироком суду визначено міру покарання у виді службового обмеження для військовослужбовців, арешту з відбуттям на гауптвахті або триманням у дисциплінарному батальйоні.

Військовослужбовці, яким призначено кримінальне покарання у виді штрафу, яких звільнено від кримінальної відповідальності на підставах, передбачених **статтями 47, 48, 49** Кримінального кодексу України, а також яких звільнено від відбування покарання на підставі амністії, підлягають звільненню з військової служби відповідно до підпункту "г" пункту 1 частини четвертої, підпункту "д" пункту 1 та підпункту "д" пункту 2 частини п'ятої, підпункту "д" пункту 1 та підпункту "г" пункту 2 частини шостої **статті 26** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу".

Звільнення військовослужбовців, військову службу яких призупинено, з військової служби здійснюється в установленому порядку посадовими особами, зазначеними у пункті 76 цього Положення.

58. Для військовослужбовців, стосовно яких судом винесено виправдувальний вирок, що набрав законної сили, або стосовно яких закрито кримінальне провадження відповідно до пунктів 1, 2, 3 частини першої **статті 284** Кримінального процесуального кодексу України, військова служба та дія контракту продовжуються. У такому разі строк призупинення військової служби зараховується до вислуги років для виплати надбавки за вислугу років і призначення пенсії, а також до строку вислуги років для присвоєння чергового військового звання, та поновлюються пільги і соціальні гарантії, встановлені законодавством для військовослужбовців.

За весь час необґрунтованого призупинення військової служби таким військовослужбовцям виплачується недоотримане грошове та здійснюються недоотримані продовольче, речове та інші види забезпечення.

Продовження військової служби та дії контракту з військовослужбовцями, зазначеними у цьому пункті, здійснюється наказами по особовому складу посадових осіб, зазначених у пункті 11 цього Положення.

V. Атестація

59. Для забезпечення оптимальної розстановки, виховання, вдосконалення підготовки військовослужбовців, визначення відповідності займаним посадам та перспективи службового використання, створення кадрового резерву для просування по службі проводиться атестація військовослужбовців.

Процес атестації військовослужбовців передбачає проведення об'єктивного оцінювання їхньої професійної підготовки, ділових і моральних якостей, за результатами якого на військовослужбовця складається атестація, в якій викладаються дані про його професійну та спеціальну підготовку, ділові та моральні якості тощо, що характеризують військовослужбовця.

60. Атестування військовослужбовців у мирний час проводиться не рідше ніж один раз на 5 років, а також в обов'язковому порядку:

- 1) не пізніше ніж за 3 місяці до закінчення строку контракту;
- 2) під час вирішення питання щодо звільнення військовослужбовця з військової служби через службу невідповідність.

За рішенням Голови Служби зовнішньої розвідки України атестування військовослужбовців може бути проведено також в інші строки або з інших підстав, ніж передбачені цим пунктом.

Атестуванню підлягають усі військовослужбовці, за винятком військовослужбовців, прикомандированих до Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи місцевих рад у зв'язку з обранням на виборні посади, на яких вони працюють на постійній основі, військовослужбовців, відряджених до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних та комунальних закладів освіти, а також військовослужбовців військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, військовослужбовців військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, військовослужбовців військової служби за призовом осіб офіцерського складу та військової служби за контрактом, які визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби за станом здоров'я.

Порядок та строки проведення атестування військовослужбовців визначаються Головою Служби зовнішньої розвідки України.

VI. Відпустки

61. У мирний час військовослужбовцям надаються такі відпустки:

- 1) щорічні:
 - основна;
 - додаткові відпустки, передбачені законодавством;
- 2) у зв'язку із закінченням військових навчальних закладів;
- 3) додаткові у зв'язку з навчанням у закладах вищої освіти без відриву від служби;
- 4) творчі;
- 5) соціальні;
- 6) у зв'язку з хворобою;
- 7) за сімейними обставинами та з інших поважних причин.

62. Військовослужбовцям надаються щорічні основні відпустки зі збереженням грошового, матеріального забезпечення та наданням грошової допомоги на оздоровлення в розмірі місячного грошового забезпечення. Тривалість щорічної основної відпустки для військовослужбовців, які мають вислугу в календарному обчисленні до 10 років, становить 30 календарних днів, від 10 до 15 років - 35 календарних днів, від 15 до 20 років - 40 календарних днів, понад 20 років - 45 календарних днів, без урахування часу, необхідного для проїзду в межах України до місця проведення відпустки і назад, але не більше двох діб в один кінець. Святкові та неробочі дні при визначенні тривалості щорічних основних відпусток не враховуються.

Військовослужбовцям, які захворіли під час щорічних основної або додаткової відпустки, зазначена відпустка продовжується після одужання на кількість невикористаних днів цієї відпустки.

63. Щорічна основна відпустка надається протягом календарного року. В особливих випадках з дозволу прямого начальника, уповноваженого Головою Служби зовнішньої розвідки України, щорічна основна відпустка за минулий рік надається в першому кварталі наступного року, якщо раніше її не було надано.

За бажанням військовослужбовця щорічна основна відпустка може надаватися частинами, не більше двох, за умови, що основна безперервна її частина становитиме не менше 15 календарних днів. При цьому тривалість щорічної основної відпустки, частин щорічної основної відпустки обчислюється на

момент надання першої її частини.

У разі ненадання військовослужбовцям щорічних основних відпусток в особливий період з моменту оголошення мобілізації до часу введення воєнного стану або до моменту прийняття рішення про демобілізацію та під час дії воєнного стану такі відпустки надаються у наступному році. В такому разі дозволяється за бажанням військовослужбовців об'єднувати щорічні основні відпустки за два роки, але загальна тривалість об'єднаної відпустки не може перевищувати 90 календарних днів. Зазначені відпустки можуть бути надані декількома частинами (більше двох) без обмеження тривалості кожної з них.

Порядок надання відпусток з урахуванням необхідності підтримання постійної бойової готовності підрозділів Служби зовнішньої розвідки України та повноваження посадових осіб щодо їх надання визначаються Головою Служби зовнішньої розвідки України.

Військовослужбовцям, кандидатури яких затверджено для виїзду в довготермінові закордонні відрядження або для направлення на навчання, щорічна основна відпустка надається з урахуванням повного її використання до їх відбуття у відрядження або вступу до закладу освіти.

Військовослужбовцям, які перебувають у довготерміновому закордонному відрядженні, дозволяється за їхнім бажанням об'єднувати щорічні основні відпустки за два роки. У такому випадку загальна тривалість об'єднаної відпустки не може перевищувати 90 календарних днів.

Військовослужбовцям, які повернулися з довготермінового закордонного відрядження, дозволяється за їхнім бажанням об'єднувати невикористані основну та додаткові відпустки за роки перебування у відрядженні та поточний рік. У разі переміщення зазначених осіб по службі невикористана ними об'єднана відпустка (невикористана частина) надається на новому місці служби (новій посаді).

64. У рік прийняття на військову службу тривалість щорічної основної відпустки військовослужбовцям обчислюється пропорційно часу з дня прийняття їх на службу і до кінця календарного року з розрахунку 1/12 тривалості відпустки, на яку вони мають право згідно з пунктом 62 цього Положення, за кожний повний місяць служби. При цьому військовослужбовцям, які мають право на відпустку тривалістю 10 календарних днів і більше, оплачується вартість проїзду до місця проведення відпустки та назад у межах України в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Відпустка тривалістю менш як 10 календарних днів за бажанням військовослужбовця може бути надана йому одночасно зі щорічною основною відпусткою в наступному році.

Військовослужбовцям, які звільняються з військової служби, крім осіб, які звільняються за віком, станом здоров'я, у зв'язку з прямим підпорядкуванням близькій особі чи у зв'язку зі скороченням штатів або проведенням організаційних заходів, щорічна основна відпустка надається з розрахунку 1/12 тривалості відпустки, на яку вони мають право згідно з пунктом 62 цього Положення, за кожний повний місяць служби в році звільнення. При цьому якщо тривалість відпустки таких військовослужбовців становить більш як 10 календарних днів, їм оплачується вартість проїзду до місця проведення відпустки і назад до місця служби або до обраного місця проживання в межах України у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Військовослужбовцям, які звільняються зі служби за віком, за станом здоров'я, у зв'язку з прямим підпорядкуванням близькій особі та у зв'язку зі скороченням штатів або проведенням організаційних заходів, щорічні основні та додаткові відпустки в рік звільнення надаються на строки, встановлені пунктами 62 і 67 цього Положення.

У разі звільнення військовослужбовців зі служби (крім звільнення через службову невідповідність, у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі, позбавлення військового звання чи позбавлення права займати певні посади, у зв'язку з набранням законної сили рішенням суду щодо притягнення до відповідальності за адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, а також у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту військовослужбовцем) та невикористання ними щорічної основної відпустки за їхнім бажанням надається невикористана відпустка з наступним звільненням їх зі служби. Датою звільнення військовослужбовця зі служби в такому разі є останній день відпустки.

У рік звільнення зі служби зазначених в абзацах третьому і четвертому цього пункту військовослужбовців у разі невикористання ними щорічних основної або додаткової відпусток, в тому числі військовослужбовців-жінок, які мають дітей, їм виплачується грошова компенсація за всі невикористані дні щорічних основної або додаткової відпусток.

У разі звільнення зі служби військовослужбовця до закінчення календарного року, за який ним уже використано щорічні основну та додаткову відпустки, за винятком осіб, які звільняються зі служби за віком, за станом здоров'я, у зв'язку з прямим підпорядкуванням близькій особі або у зв'язку зі скороченням штатів чи проведенням організаційних заходів, на підставі наказу начальника, який має право звільняти з військової служби відповідні категорії військовослужбовців, провадиться відрахування з грошового забезпечення за дні відпустки, що були використані в рахунок частини календарного року, яка залишається після звільнення військовослужбовця.

У разі смерті військовослужбовця відрахування з його грошового забезпечення за використані дні відпустки не провадяться.

Військовослужбовцям, накази про звільнення яких підписано в минулому році, але не виключеним зі списків особового складу, відпустки за період служби в поточному році не надаються.

65. Відкликання військовослужбовців зі щорічних основних відпусток дозволяється лише в разі оголошення мобілізації, введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, а в інших випадках - за рішенням Голови Служби зовнішньої розвідки України або його заступників.

У разі відкликання військовослужбовця зі щорічної основної відпустки невикористана її частина надається йому, як правило, в поточному році. Якщо невикористана частина відпустки становить 10 і більше календарних днів, військовослужбовцю оплачується вартість проїзду до місця проведення відпустки та назад у межах України, але не далі пункту перебування, з якого його було відкликано.

66. Військовослужбовцям, віднесеним до категорій 1 і 2 громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи або мають статус учасника бойових дій, використання чергової щорічної основної відпустки дозволяється у зручний для них час, а також надаються:

військовослужбовцям, віднесеним до категорій 1 і 2 громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, - додаткова відпустка із збереженням грошового забезпечення строком 14 робочих днів на рік;

військовослужбовцям, які мають статус учасника бойових дій, - додаткова відпустка із збереженням грошового забезпечення строком 14 календарних днів на рік.

67. Військовослужбовцям, виконання обов'язків військової служби яких пов'язане з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або здійснюється в особливих природних географічних, геологічних, кліматичних, екологічних умовах та умовах підвищеного ризику для життя і здоров'я, надається щорічна додаткова відпустка зі збереженням грошового та матеріального забезпечення. Тривалість такої відпустки визначається залежно від часу проходження служби в цих умовах і не може перевищувати 15 календарних днів.

Перелік місцевостей із особливими природними географічними, геологічними, кліматичними, екологічними умовами, перелік військових посад, виконання обов'язків військової служби яких пов'язано з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням, ризиком для життя та здоров'я, а також порядок надання та тривалість щорічної додаткової відпустки залежно від часу проходження служби в зазначених умовах визначаються Кабінетом Міністрів України.

Військовослужбовцям, які одночасно мають право на щорічну додаткову відпустку, передбачену абзацом першим цього пункту, та інші щорічні додаткові відпустки, передбачені законами України, щорічна додаткова відпустка зі збереженням грошового та матеріального забезпечення надається за однією з підстав на вибір військовослужбовця.

68. Відпустка у зв'язку із закінченням військового навчального закладу особам, яким присвоєно перше офіцерське звання, надається до направлення їх до місця проходження служби тривалістю 30 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки та від місця проведення відпустки до місця проходження служби. Ця відпустка зараховується як щорічна основна за поточний рік.

69. Військовослужбовцям, допущеним до складання вступних іспитів до закладів вищої освіти з вечірньою та заочною формами навчання, надаються відпустки тривалістю 15 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця знаходження закладу освіти та назад.

Військовослужбовцям, допущеним до складання вступних іспитів до аспірантури (ад'юнктури), для підготовки та складання іспитів надається один раз на рік додаткова оплачувана відпустка з розрахунку

10 календарних днів на кожний іспит.

70. Військовослужбовцям, які успішно навчаються у закладах вищої освіти без відриву від служби, на період настановних занять, виконання лабораторних робіт, складання заліків та іспитів, підготовки та захисту дипломного проекту (роботи) надаються додаткові відпустки, тривалість, порядок та умови надання яких встановлюються законом.

Військовослужбовцям, які навчаються без відриву від служби в аспірантурі (ад'юнктурі) та успішно виконують індивідуальний план підготовки, надається додаткова оплачувана відпустка тривалістю 30 календарних днів.

71. Творчі та соціальні відпустки надаються військовослужбовцям відповідно до Закону України "Про відпустки".

72. Відпустки у зв'язку з хворобою надаються військовослужбовцям на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії.

Тривалість відпустки у зв'язку з хворобою визначається характером захворювання. Загальний час безперервного перебування військовослужбовця на лікуванні в закладах охорони здоров'я та у відпустці у зв'язку з хворобою не повинен перевищувати 4 місяців підряд (крім випадків, коли законодавством передбачено більш тривалі строки перебування на лікуванні).

Після закінчення зазначеного строку безперервного перебування на лікуванні у закладах охорони здоров'я та у відпустці у зв'язку з хворобою військовослужбовці підлягають огляду військово-лікарською комісією для вирішення питання про придатність їх до військової служби.

73. Відпустка за сімейними обставинами без збереження грошового забезпечення надається військовослужбовцю у випадках:

- 1) укладення ним шлюбу - тривалістю до 10 календарних днів;
- 2) тяжкого стану здоров'я або смерті рідних по крові чи по шлюбу:

дружини (чоловіка), батька (матері), вітчима (мачухи), сина (дочки), пасинка (падчерки), рідного брата (рідної сестри) військовослужбовця, батька (матері) подружжя або особи, на вихованні якої перебував військовослужбовець, - тривалістю до 7 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки та назад;

інших рідних - тривалістю до 3 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки та назад;

3) пожежі або іншого стихійного лиха, яке спіткало сім'ю військовослужбовця або осіб, зазначених у підпункті 2 цього пункту, - тривалістю до 15 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки та назад;

4) в інших виняткових випадках, коли присутність військовослужбовця в сім'ї є необхідною, за рішенням прямого начальника, уповноваженого Головою Служби зовнішньої розвідки України, - тривалістю до 3 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки та назад. Така відпустка може надаватись один раз протягом календарного року.

За рішенням прямого начальника, уповноваженого Головою Служби зовнішньої розвідки України, військовослужбовцям можуть надаватись відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин без збереження грошового забезпечення загальною тривалістю не більш як 15 календарних днів на рік.

VII. Звільнення з військової служби

74. Звільнення військовослужбовців з військової служби здійснюється:

1) в запас Служби зовнішньої розвідки України або Збройних Сил України, якщо вони не досягли граничного віку перебування в запасі та за станом здоров'я придатні до військової служби. Доцільність звільнення в запас Служби зовнішньої розвідки України або Збройних Сил України, з урахуванням вимог, передбачених пунктом 87 цього Положення, визначається Головою Служби зовнішньої розвідки України, його заступниками, а також керівниками (начальниками) підрозділів Служби зовнішньої розвідки України, яким Головою цієї Служби надано право звільняти з військової служби;

2) у відставку, якщо вони досягли граничного віку перебування в запасі або визнані військово-лікарськими комісіями непридатними за станом здоров'я до військової служби з виключенням з військового обліку.

Звільнення військовослужбовців з військової служби здійснюється на підставах, передбачених **статтею 26** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" та **статтею 36** Закону України "Про розвідку", як правило, без зарахування в розпорядження відповідних начальників.

Про звільнення з військової служби військовослужбовці повідомляються не пізніше ніж за два місяці перед поданням до звільнення. У такий же строк військовослужбовець має повідомити безпосереднього начальника про свій намір бути звільненим. Безпосередні та інші прямі начальники проводять із ними співбесіди.

Порядок звільнення військовослужбовців з військової служби визначається Головою Служби зовнішньої розвідки України.

75. Днем звільнення військовослужбовців з військової служби в запас або у відставку вважається день, з якого їх наказом виключено зі списків особового складу.

Зі списків особового складу Служби зовнішньої розвідки України військовослужбовець не виключається та контракт не припиняється (не розривається) в разі:

перебування на лікуванні;

захоплення в полон або заручником, а також інтернування в нейтральну державу;

безвісної відсутності - до визнання його в установленому порядку безвісно відсутнім або оголошення померлим;

настання інших випадків, визначених законодавством.

Загиблий (померлий) військовослужбовець виключається зі списків особового складу Служби зовнішньої розвідки України з дня, наступного за днем загибелі (смерті), а військовослужбовець, визнаний у встановленому законом порядку безвісно відсутнім або оголошений померлим, - з дня набрання законної сили рішенням суду.

Військовослужбовці Служби зовнішньої розвідки України, які загинули (померли) або в установленому порядку визнані безвісно відсутніми чи оголошені померлими, виключаються зі списків особового складу Служби зовнішньої розвідки України в порядку, що визначається Головою Служби зовнішньої розвідки України.

76. Звільнення з військової служби здійснюється:

1) осіб сержантського і старшинського складу - заступниками Голови Служби зовнішньої розвідки України, а також начальниками підрозділів Служби зовнішньої розвідки України, яким Головою Служби зовнішньої розвідки України надано право приймати на військову службу за контрактом осіб сержантського і старшинського складу;

2) осіб офіцерського складу:

осіб, які проходять військову службу на посадах, за якими штатом передбачено військові звання до підполковника включно, а також осіб у військовому званні до підполковника включно - заступниками Голови Служби зовнішньої розвідки України;

осіб, які проходять військову службу на посадах, за якими штатом передбачено військові звання від полковника до генерал-лейтенанта включно, а також осіб у військовому званні від полковника до генерал-лейтенанта включно - Головою Служби зовнішньої розвідки України.

77. Військовослужбовці, які набули право на пенсію за вислугу років, а також ті, що є ветеранами війни або учасниками ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і до досягнення встановленого граничного віку їхнього перебування на військовій службі залишилися п'ять і менше років, на їхнє прохання можуть бути звільнені з військової служби з підстав, передбачених підпунктом "в" пункту 1 частини п'ятої та підпунктом "в" пункту 1 частини шостої **статті 26** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу".

78. Військовослужбовці, звільнені з військової служби у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що

набрав законної сили, в разі його скасування в установленому порядку поновлюються на військовій службі та в попередньому військовому званні (в разі його позбавлення).

Військовослужбовці, стосовно яких провадиться досудове розслідування або судовий розгляд кримінального провадження, до набрання вироком законної сили не підлягають звільненню з військової служби через службову невідповідність або у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту військовослужбовцем за вчинення дій, які слугували підставою для внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

79. Військовослужбовцям, які мають право на пенсію за вислугу років та позитивно характеризуються по службі, а також тим, які мають особливі заслуги перед Україною, незалежно від вислуги років у разі звільнення в запас або у відставку, за рішенням посадових осіб, які здійснюють звільнення, може бути надано право носіння військової форми одягу (крім звільнення: через службову невідповідність; у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі, позбавлення військового звання чи позбавлення права займати певні посади; у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту військовослужбовцем; у зв'язку з набранням законної сили судовим рішенням, яким військовослужбовця притягнуто до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення та накладено стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, що пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування; у зв'язку з припиненням громадянства України; у зв'язку з набранням законної сили судовим рішенням про визнання активів військовослужбовця чи активів, набутих за його дорученням іншими особами або в інших передбачених [статтею 290](#) Цивільного процесуального кодексу України випадках, необґрунтованими та їх стягнення в дохід держави).

VIII. Особливості проходження військової служби військовослужбовцями, відрядженими до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних або комунальних закладів освіти

80. Військовослужбовці Служби зовнішньої розвідки України за їхньою згодою можуть бути відряджені до державних органів, підприємств, установ, організацій, державних або комунальних закладів освіти для виконання завдань в інтересах оборони та безпеки держави із залишенням на військовій службі.

Перелік посад, що заміщуються військовослужбовцями в таких державних органах, підприємствах, установах, організаціях, державних або комунальних закладах освіти, затверджується Президентом України.

81. До державних органів, підприємств, установ, організацій, державних або комунальних закладів освіти із залишенням на військовій службі відряджаються особи, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі, мають високі професійні, ділові та моральні якості, позитивно характеризуються по службі.

82. Призначення військовослужбовців, зазначених у пункті 80 цього Положення, на посади, переміщення на інші посади та звільнення з посад здійснюється керівниками державних органів, підприємств, установ, організацій, державних або комунальних закладів освіти.

Про призначення на посади, переміщення на інші посади та звільнення з посад відряджених військовослужбовців державні органи, підприємства, установи, організації, державні або комунальні заклади освіти інформують Службу зовнішньої розвідки України з наданням копій (витягів) з відповідних наказів.

Рішення про закінчення військовослужбовцем відрядження (звільнення з роботи) в державному органі, підприємстві, установі, організації, державному або комунальному закладі освіти приймає Голова Служби зовнішньої розвідки України або керівник відповідного державного органу, підприємства, установи, організації, державного або комунального закладу освіти.

Звільнені із займаних посад відряджені військовослужбовці зараховуються в розпорядження відповідних начальників підрозділів Служби зовнішньої розвідки України наказом Голови Служби зовнішньої розвідки України відповідно до підпункту 3 пункту 48 цього Положення за посадами, які вони займали до відрядження.

83. За відрядженими військовослужбовцями та членами їхніх сімей зберігаються всі гарантії та

пільги, передбачені законодавством.

84. Порядок і норми грошового та матеріального забезпечення відряджених військовослужбовців визначаються Кабінетом Міністрів України.

85. Відрядженим військовослужбовцям чергові військові звання офіцерського складу присвоюються з урахуванням пунктів 28 та 29 цього Положення за клопотанням керівників державних органів, підприємств, установ, організацій, державних або комунальних закладів освіти, до яких вони відряджені.

Особам, що перебувають на виборних посадах в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, чергові військові звання присвоюються з урахуванням військових звань за посадами, на яких вони перебували до обрання.

ІХ. Виконання військового обов'язку в запасі

86. Виконання військового обов'язку в запасі Служби зовнішньої розвідки України полягає в дотриманні військовозобов'язаними порядку та правил військового обліку, проходженні зборів для збереження та вдосконалення знань, навичок і умінь, необхідних для виконання обов'язків військової служби в особливий період.

Військовозобов'язані Служби зовнішньої розвідки України зобов'язані в семиденний строк повідомляти підрозділ Служби зовнішньої розвідки України, на який покладено ведення військового обліку, про зміну прізвища, імені та по батькові, а також місця проживання (реєстрації).

87. У запас Служби зовнішньої розвідки України зараховуються громадяни України, які придатні за станом здоров'я, освітою, напрямом та рівнем спеціальної підготовки, досвідом роботи для проходження військової служби в розвідувальному органі в мирний час або особливий період і не досягли граничного віку перебування в запасі, з числа:

військовослужбовців Служби зовнішньої розвідки України, які звільнені з військової служби в запас;

військовозобов'язаних, знятих (виключених) у встановленому порядку з військового обліку осіб, які перебувають у запасі Збройних Сил України чи Служби безпеки України та виявили бажання виконувати військовий обов'язок у запасі Служби зовнішньої розвідки України.

88. Військовозобов'язані перебувають у запасі Служби зовнішньої розвідки України до досягнення ними граничного віку перебування в запасі, встановленого **статтею 28** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу".

89. Ведення військового обліку військовозобов'язаних Служби зовнішньої розвідки України здійснюється відповідним підрозділом Служби зовнішньої розвідки України.

90. Військовозобов'язані Служби зовнішньої розвідки України призиваються на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори.

Військовозобов'язані Служби зовнішньої розвідки України за час перебування в запасі можуть бути призвані на навчальні збори до п'яти разів строком до двох місяців кожного разу.

Час і строки проведення навчальних зборів військовозобов'язаних Служби зовнішньої розвідки України визначаються Головою Служби зовнішньої розвідки України відповідно до **Закону України** "Про військовий обов'язок і військову службу".

Військовозобов'язані Служби зовнішньої розвідки України в період між навчальними зборами за планом Служби зовнішньої розвідки України можуть бути залучені відповідно до законодавства на перевірочні збори на строк до 15 днів. При цьому час перебування на перевірочних зборах зараховується до загального строку перебування на навчальних зборах.

Загальний строк зборів під час перебування в запасі не може перевищувати 10 місяців.

У разі затвердження Верховною Радою України прийнятого Президентом України рішення про введення в Україні або в окремих її місцевостях надзвичайного стану, оголошення окремих місцевостей України зонами надзвичайної екологічної ситуації військовозобов'язані Служби зовнішньої розвідки України можуть бути призвані на спеціальні збори на строк не більше двох місяців.

Військовозобов'язані, яким надійшла повістка відповідного підрозділу Служби зовнішньої розвідки України на прибуття для призову на збори, зобов'язані прибути в пункт і в строк, зазначені в повістці.

Звільнення військовозобов'язаних Служби зовнішньої розвідки України від проходження зборів здійснюється відповідно до **статті 30** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу".

91. Призвані на збори військовозобов'язані Служби зовнішньої розвідки України забезпечуються матеріальними засобами в порядку та розмірах, установлених Кабінетом Міністрів України.

За призваними на збори військовозобов'язаними на весь період зборів, який включає час проїзду до місця їх проведення та назад, зберігаються місце роботи, займана посада та середній заробіток.

Якщо військовозобов'язаний захворів під час зборів і продовжує хворіти після їх закінчення, за ним зберігаються місце роботи і займана посада, а з дня закінчення зборів, у разі тимчасової непрацездатності, замість заробітної плати виплачується допомога по тимчасовій непрацездатності відповідно до закону.

Військовозобов'язаним, які на день призову на збори не працюють, на весь період зборів, який включає час проїзду до місця їх проведення та назад, виплачується грошове забезпечення відповідно до закону.

92. Чергові військові звання в запасі присвоюються військовозобов'язаним Служби зовнішньої розвідки України послідовно після закінчення встановленого строку вислуги в попередньому військовому званні, за умови відповідності штатної категорії посади, на якій планується їх використання в разі призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період.

Чергові військові звання військовозобов'язаним, які перебувають у запасі Служби зовнішньої розвідки України і не мають військових звань офіцерського складу, можуть бути присвоєні не більше двох разів за весь час їх перебування в запасі.

Чергові військові звання до полковника включно присвоюються офіцерам запасу Служби зовнішньої розвідки України, які пройшли навчальні збори в попередньому військовому званні та склали заліки за програмою навчання.

Офіцерам запасу, які не пройшли навчальних зборів у період перебування в попередньому військовому званні, а також офіцерам запасу, які перебувають на спеціальному військовому обліку, чергові військові звання присвоюються за наявності в них необхідного досвіду роботи за спорідненою спеціальністю або досвіду служби на посадах офіцерського складу.

93. Строки вислуги у військових званнях для військовозобов'язаних Служби зовнішньої розвідки України встановлюються:

1) для осіб сержантського і старшинського складу:

молодшого сержанта - 1 рік;

сержанта, старшого сержанта - 2 роки;

головного сержанта, штаб-сержанта, майстер-сержанта, старшого майстер-сержанта - 4 роки;

2) для осіб офіцерського складу:

молодшого лейтенанта, лейтенанта - 3 роки;

старшого лейтенанта, капітана - 4 роки;

майора - 5 років;

підполковника - 6 років.

94. Чергові військові звання військовозобов'язаним Служби зовнішньої розвідки України присвоюються:

до підполковника включно - першим заступником Голови Служби зовнішньої розвідки України;

до полковника включно - Головою Служби зовнішньої розвідки України.

95. Офіцерам запасу Служби зовнішньої розвідки України з високим рівнем професійної підготовки та відповідним досвідом роботи за спеціальністю, яка застосовується в діяльності Служби зовнішньої розвідки України, як виняток, один раз за період виконання військового обов'язку в запасі може бути достроково присвоєно чергове військове звання після закінчення не менше половини встановленого строку вислуги в попередньому військовому званні, але не вище за звання, передбачене штатною посадою, на якій планується їх використання у разі їх призову на військову службу.

96. Подання про присвоєння чергових військових звань офіцерам запасу, які на воєнний час заплановані до призначення в підрозділи Служби зовнішньої розвідки України, вносяться керівником (начальником) відповідного підрозділу Служби зовнішньої розвідки України, на який покладено ведення військового обліку.

97. Зняття з військового обліку у відповідному підрозділі Служби зовнішньої розвідки України підлягають військовозобов'язані:

- 1) які вибули на строк більше трьох місяців за межі України;
- 2) в інших випадках за рішенням Голови Служби зовнішньої розвідки України.

98. Виключенню з військового обліку Служби зовнішньої розвідки України підлягають військовозобов'язані, які:

- 1) прийняті чи призвані на військову службу;
- 2) визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку;
- 3) досягли граничного віку перебування в запасі;
- 4) припинили громадянство України;
- 5) були раніше засуджені до позбавлення волі за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину;
- 6) направлені для відбування покарання до установ виконання покарань або до яких застосовано примусові заходи медичного характеру;
- 7) взяті на військовий облік іншими утвореними відповідно до закону військовими формуваннями;
- 8) померли або визнані в установленому законом порядку безвісно відсутніми або оголошені померлими.

Х. Особливості проходження військової служби та виконання військового обов'язку в запасі в особливий період

99. З моменту оголошення мобілізації - протягом строку її проведення, який визначається рішенням Президента України, та з моменту введення воєнного стану - до оголошення демобілізації:

1) військовослужбовці звільненню не підлягають, крім випадків, визначених **статтею 26** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", а строк військової служби (дія контракту) продовжується на строки, визначені **статтею 23** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу". Накази про звільнення з військової служби військовослужбовців, не виключених із списків особового складу, підлягають скасуванню, крім наказів про звільнення військовослужбовців у відставку у зв'язку із визнанням їх за станом здоров'я непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку, та наказів про звільнення військовослужбовців в запас на підставах, визначених **статтею 26** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу";

2) надання всіх відпусток припиняється, крім випадків, визначених **Законом України** "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", а військовослужбовці, які перебувають у відпустках, відкликаються та зобов'язані негайно повернутися до місяця служби;

3) військовозобов'язані, які перебувають на зборах, затримуються до особливого розпорядження;

4) військовозобов'язані прибувають до зазначених у мобілізаційних розпорядженнях або одержаних повісток пунктів у визначені строки;

5) військовослужбовці, які перебувають на військовій службі та переміщуються на інші посади за штатами воєнного часу, а також військовозобов'язані, приписані до підрозділів Служби зовнішньої розвідки України, приступають до виконання обов'язків за цими посадами відповідно до мобілізаційного призначення;

6) військовозобов'язаним та резервістам без дозволу Голови Служби зовнішньої розвідки України або керівника (начальника) відповідного підрозділу, на який покладено ведення військового обліку, забороняється:

з моменту оголошення мобілізації - зміна місця проживання;

у воєнний час - виїзд з місця проживання.

Особи, які не повернулися своєчасно без поважних причин з відпустки або не з'явилися після оголошення мобілізації до зазначених у мобілізаційних розпорядженнях або одержаних повістках пунктів у визначені строки, несуть відповідальність згідно із законом.

100. Доукомплектування особовим складом Служби зовнішньої розвідки України в особливий період здійснюється шляхом прийому громадян на військову службу за контрактом, а також призову резервістів та військовозобов'язаних у терміни, визначені мобілізаційними планами Служби зовнішньої розвідки України, та в порядку, передбаченому законами України "Про військовий обов'язок і військову службу" і "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію".

101. Присвоєння військових звань (в тому числі в порядку переатестації) під час дії особливого періоду здійснюється в порядку, визначеному цим Положенням.

102. Строки вислуги у військових званнях для військовослужбовців, які проходять військову службу у воєнний час, обчислюються з розрахунку один місяць військової служби за три календарних місяці.

103. Атестація військовослужбовців в особливий період проводиться в порядку, визначеному Головою Служби зовнішньої розвідки України.

104. Порядок надання відпусток військовослужбовцям в особливий період визначається **Законом України** "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей".

105. Лікування військовослужбовців у воєнний час у разі поранення (контузії, травми або каліцтва) чи захворювання повинно бути закінчено у закладі охорони здоров'я. У виняткових випадках на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії військовослужбовцю може бути надано керівником (начальником) структурного підрозділу Служби зовнішньої розвідки України, а в разі виключення військовослужбовця зі списків особового складу - начальником військово-медичного закладу охорони здоров'я, відпустку у зв'язку з хворобою тривалістю до 30 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки і назад. Після закінчення цього строку за висновком (постановою) військово-лікарської комісії відпустка у зв'язку з хворобою може бути продовжена на такий самий строк, а за відповідними медичними показаннями - продовжено ще раз. Відпустка для лікування у зв'язку із хворобою не повинна перевищувати чотирьох місяців. Після закінчення відпустки у зв'язку із хворобою військово-лікарська комісія надає висновок (постанову) про ступінь придатності військовослужбовця до військової служби.

106. Військовослужбовці, визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби, з повторним медичним оглядом через 6 або 12 місяців звільняються в запас за станом здоров'я із зазначенням у наказі про звільнення про те, що ці особи підлягають повторному медичному огляду після закінчення відповідного строку.

107. Під час дії особливого періоду звільнення військовослужбовців здійснюється на підставах, передбачених **статтею 26** Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" та **статтею 36** Закону України "Про розвідку".

**Керівник Офісу
Президента України**

А. ЄРМАК